

Folketingets Finansudvalg

Bilag	Journalnummer	Kontor	
	104.DAN.6-1.FFL2005	HUM	3. januar 2005

- a. Udenrigsministeriet anmoder i nærværende skrivelse om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2005 ydes yderligere 100 mio. kr. i støtte til humanitær bistand til landene i Sydøstasien, der er ramt af flodbølgen.

Forslaget medfører ikke merudgifter i forhold til det beløb, som allerede er bevilget på finansloven til udviklingslandene.

- b. *Baggrund*

Den 26. december blev en række lande omkring Det Indiske Ocean ramt af en flodbølge. Der findes ingen præcise tal for omfanget af de efterfølgende ødelæggelser, men ifølge de seneste tal anslås mere end 150.000 at være omkomne. Dette tal kan stige til op mod 200.000. Der er ca. 1 million mennesker, som har mistet deres bolig, og ca. 5 millioner, der som resultat, ikke har adgang til de mest basale fornødenheder. FN, der koordinerer den internationale indsats, har endnu ikke præcist opgjort behovet for bistand, men det forventes at blive af et hidtil uset omfang.

I Indonesien anslås mere end 80.000 dræbte og flere hundrede tusinder er blevet hjemløse. Der er alvorlig risiko for koleraepidemi og tyfus. Der er behov for rent drikkevand, latriner, telte og basale fødevarer. Derudover er der akut behov for at styrke sundhedsydelserne i landet.

I Sri Lanka er mere end 30.000 mennesker døde og omkring 1 million hjemløse. Der er behov for rent drikkevand, latriner, sundhedsydelser, husly (herunder telte) og andre basale nødhjælpsforsyninger.

I Thailand er der omkring 10.000 omkomne og et stort antal sårede.

Indien, Maldiverne, Seychellerne og en række ø-samfund i Det Indiske Ocean er ligeledes berørt af katastrofen.

I lyset af de meget store humanitære behov i området har FN-systemet den 29. december 2004 udsendt en foreløbig appel om donorbidrag på USD 130 mio. (ca. 710 mio. kr. ved kurs 5,46). En samlet appel om donorbidrag

forventes fremlagt i Jakarta, Indonesien den 6. januar 2005. En række organisationer f.eks. UNICEF og Den internationale Røde Kors sammenslutning (IFRC) har allerede udsendt deres foreløbige separate appeller.

Fra dansk side har man allerede som et af de første lande bevilget et samlet bidrag på over 100 mio. kr. til den humanitære indsats i katastrofeområderne, herunder:

- 26 mio. kr. til Sri Lanka til vand, telte, mad, medicin og anden nødhjælp gennem Dansk Røde Kors, Folkekirkens Nødhjælp, Dansk Flygtningehjælp og den danske styringsenhed i Sri Lanka.
- 19 mio. kr. til Indonesien til vand, telte, mad, medicin og anden nødhjælp gennem den kirkelige humanitære organisation Adventist Development and Relief Agency (ADRA), Dansk Røde Kors og Beredskabsstyrelsen.
- 25 mio. kr. til FN's Børnefonds (UNICEF) nødhjælpsindsatser i Sri Lanka og i Indonesien.
- 25 mio. kr. til Verdensfødevareprogrammets (WFP) aktiviteter i Sri Lanka og Indonesien.
- Ca. 1,2 mio. kr. til akutte nødhjælpsindsatser gennem de danske ambassader i Indien og Indonesien og Dansk Missionsråds nødpulje til indsatser i Indien.

Bevillingerne er afholdt uden forelæggelse for Finansudvalget, da der er tale om bevillinger til en række konkrete projekter af en beløbsstørrelse, hvor der er hjemmel til at afholde udgifter uden Finansudvalget inddrages.

Udenrigsministeriet indgår i et snævert samarbejde med Forsvarsministeriet/forsvaret og Beredskabsstyrelsen om udsendelse af udstyr, bl.a. vandrensningsanlæg, tæpper og telte og udnyttelse af transportkapacitet til nødhjælpstransporter.

Herudover har Danmark reageret positivt på en anmodning fra FN om at stå i spidsen for etableringen af et FN-krisestyringscenter i Indonesien. Det sker i et samarbejde mellem beredskabsorganisationer i de nordiske lande og Storbritannien. Danmark finansierer endvidere udsendelsen af en række danskere til FN's koordinationsarbejde i regionen og til at deltage i den nærmere fastlæggelse af behovet for nødhjælp. Der er ligeledes indgået aftaler om tre nødhjælpsflyvninger med vandrensningsanlæg og andet nødhjælpsudstyr.

Projektbeskrivelse

Der anmodes i nærværende aktstykke om Finansudvalgets tilslutning til at bevilge yderligere 100 mio. kr. i humanitær bistand.

Formålet med den humanitære bistand er at støtte sårbare grupper, herunder hjemløse. De vigtigste indsatsområder er vand og sanitet, fødevarerhjulph, medicin, husly samt overordnet koordination af indsatsen. Hertil kommer basale ydelser på sundhedsområdet.

Støtten til den humanitære indsats vil blive allokeret i lyset af udviklingen i den humanitære situation i området. Da Indonesien og Sri Lanka er de markant hårdest ramte lande og samtidig de lande, som har den ringeste kapacitet til at klare problemerne selv, er den danske indsats især fokuseret på disse lande. En del af støtten vil blive anvendt til indkøb af nødhjælpsleverancer, vandrensningsanlæg, medicin m.v. Desuden forventes et dansk mobilhospital udsendt til Sumatra på anmodning fra FN.

Den danske indsats vil inddrage både internationale aktører som FN's Humanitære koordinationskontor (OCHA), De Forenede Nationers Børnefond (UNICEF), Verdensfødevarerprogrammet (WFP), Røde Kors og private danske hjælpeorganisationer.

FN's humanitære indsats koordineres gennem en stående komite, hvori alle chefer for FN's fonde og programmer deltager. FN's kontor for humanitær bistand (OCHA) har det operative koordinationsansvar. Herudover er der oprettet nationale koordinationsenheder i de enkelte lande. Der pågår en tæt koordination mellem FN og involverede private humanitære hjælpeorganisationer.

Budget

Det samlede budget for dansk støtte til landene i Sydøstasien, der er ramt af flodbølgen, andrager 300 mio. kr., heraf ca. 200 mio. kr. i humanitær bistand. Danmark har allerede samlet bevilget over 100 mio. kr. i humanitær bistand. Nærværende ansøgning omfatter yderligere 100 mio. kr. i humanitær bistand. Herudover vil Folketingets Finansudvalg på et senere tidspunkt få forelagt en anmodning om en bevilling til genopbygningsindsatsen, som planlægges at omfatte 100 mio. kr. for perioden 2005-06.

Udgifterne til humanitær bistand vil blive afholdt med 100 mio. kr. under §06.39.02.10. Ekstraordinære humanitære bidrag. Herudover forventes der udsendt nødhjælpspersonale. Udgifterne hertil vil blive afholdt under §06.39.02.11. Internationalt humanitært Beredskab (IHB).

Væsentlige risikoelementer

Den humanitære situation i Sydøstasien må forventes at blive forværret som følge af katastrofen. Der vil derudover være en risiko for at den internationale koordination og de lokale strukturer ikke vil være i stand til at absorbere hjælpen.

- c. Sagen forelægges Finansudvalget, da der er tale om en multilateral rammebevilling, hvor totaludgiften overstiger 30 mio. kr.
- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Udenrigsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2005 ydes yderligere 100 mio. kr. i støtte til humanitær bistand til landene i Sydøstasien, der er ramt af flodbølgen.

Udgiften vil blive afholdt af de beløb, som på finansloven 2005 stilles til rådighed for udviklingslandene under §06.39.02. Ekstraordinære humanitære bidrag og Internationalt Humanitært Beredskab.

- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.